

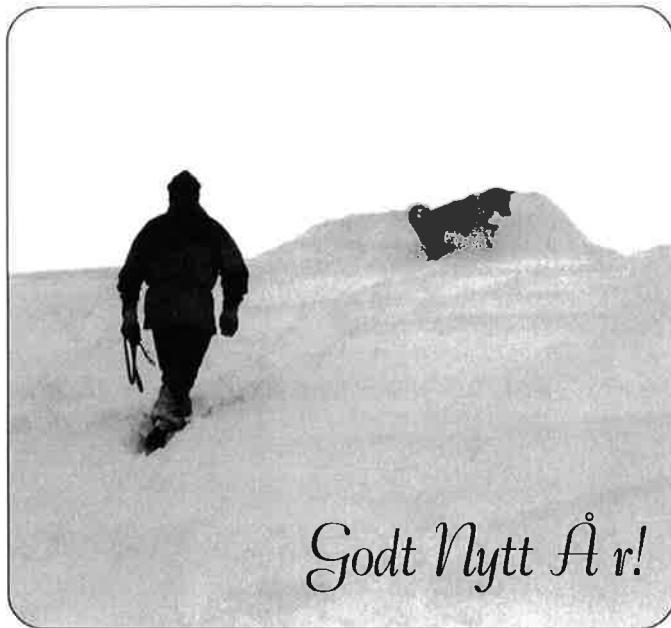
NEA HUND

Nr. 3

Desember 1998

Årgang 16

Godt Nytt År!

Yoshi markerer funn av nedgravd figurant.

Lederen har ordet!

Hei igjen!

Ja, folkens, så har vi etter en gang kommet til den siste måneden i året, og det nye året står for døren. Denne høsten vil for mitt vedkommende bli husket som en særdeles snørre tid, med den ene influensaen etter den andre. Så det har blitt forholdsvis lite trening både av meg selv og hundene.

I den hektiske førjulstiden ble det lite tid til overs for hundene, noe som ga meg dårlig samvittighet og utrolig masete hunder. Men vi hadde en kjempefin fjelltur til Dindalshytta første helga i advent. I år ble det fottur og kløv på Pekka og Bonnie i og med at snøen lot vente på seg. "Guttene" bar mesteparten av mat & drikke og var til stor hjelp. Vi hadde lette og behagelige sekker! Denne hytteturten har vært en tradisjon i mange år nå, og er en fin innledning av adventstida.

Nå i romjula har det endelig blitt skiføre, selv om litt mer snø hadde vært ønskelig. Vi har hatt noen fine skiturer i lag, og håper på flere i det nye året.

Med dette vil jeg ønske alle medlemmer på både to og fire bein –

Vell overstått jul – og et riktig Godt Nytt År!

Hilsen Sigrud

STBK

<i>Leder</i>	Sigrud Edvardsen	73819916
<i>Sekretær</i>	Svein Åkervik	73819300
<i>Kasserer</i>	Olga Mari Hammerfjell	73818719
<i>Styremedlemmer</i>	Gustaf Spets	73819606
	Wenche Randi	
	Krogstad	73817547
<i>Varamedlem</i>	Grethe Malvik	
	Nykkelmo	73817644
<i>Støttekomite</i>	Elin Setseng	73818132
	Thorill	
	Sørflakne	73817350
<i>Valgkomite</i>	Else May	
	Engen	73817832
	Grethe Malvik	
	Nykkelmo	73817644
<i>Revisorer</i>	Arnar Haugen	73819847
	Ivar Sveinung	
	Hanem	73817832
<i>Materialforvalter</i>	-	

Stoff til NeaHund sendes til:
Wenche Randi Krogstad
Nordlia 9, 7580 Selbu

NEA HUND

Organ for Selbu Trekk- og Brukshundklubb.

Utkommer 3 ganger pr. år.
Abonnement oppnås ved minst å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaktør:
Wenche Randi Krogstad
Tlf. - 73 81 75 47

Skrevet og kopiert ved
Selbu DataSats

Medlemskontingent pr. kalenderår:
Familie kr. 125,-
Hovedmedlem kr. 100,-
Støttemedlem kr. 50,-

Bankgirokonto: 4285 07 90234

Manusfrist til NeaHund nr. 1-99
er 1. april 1999

Siden sist og framover

- ved Wenche -

Høstsesongen og førjulsvinteren -98 har vært heller rolig. Dressurkurs var ikke aktuelt da ingen hadde anledning til å være instruktør.

En appellmerkeprøve var planlagt i oktober for tidligere kursdeltakere, men dommertilgangen klaffet ikke med passende dager for prøveavholdelse. Vi ønsket fortrinnsvis å arrangere i dagslys for å gi deltakerne optimale forhold. Men det går flere tog, så jeg oppfordrer alle dem det er aktuelt for til å trenere og holde "kunstene" vedlike.

Miljøtreningen

Høsten er en travl tid for de fleste – i alle fall når det begynner å dra seg mot jul. Dagene blir stadig kortere og det fører til at overskuddet og treningsiveren danner en dalende kurve. Dette sees tydelig på oppmøtet på onsdagstreningene, selv om de faste og mest trofaste sjelene stadig møter opp. Undertegnede har ikke vært "flink" i så måte. Kollisjon mellom onsdagstrening og gemalens okkupasjon av bil til egentransport for kursvirksomhet i Tydal har ført til heller dårlig oppmøte for min egen og samme gemals del. Behovet for trenings for alle fire vovser sammen andre er nå absolutt til stede, så vi satser for fullt etter nyttår.

I oktober flyttet vi fra Kvellomyra til parkeringsplassen ved Selbu kirke igjen. Ikke at det er så mye bedre lys der, men måneskinnslamper er bedre enn ingen lamper. Kvellomyra har forresten blitt dårligere egnet for vårt formål i høst da den mer og mer fungerer som lagringsplass for store og plasskrevende gjenstander – som f.eks. en "liten" garasje.

STBK trenger virkelig en bedre egnet og permanent trenings- og kursplass til våre aktiviteter.

Hvor skal vi være?

Vi er altså stadig på utkikk etter egnet plass for både miljøtreningen og dressurkursene våre – og ikke minst agilitybanen. I høst har noen av oss trent bruks ved Skogskolen ved Mosletta på søndagene. Ypperlig sted for nesten alle slags hundeaktiviteter. Vi får se om dette kanskje kan være noe å satse på, men det er en hel del omstendigheter som skal klaffe først.

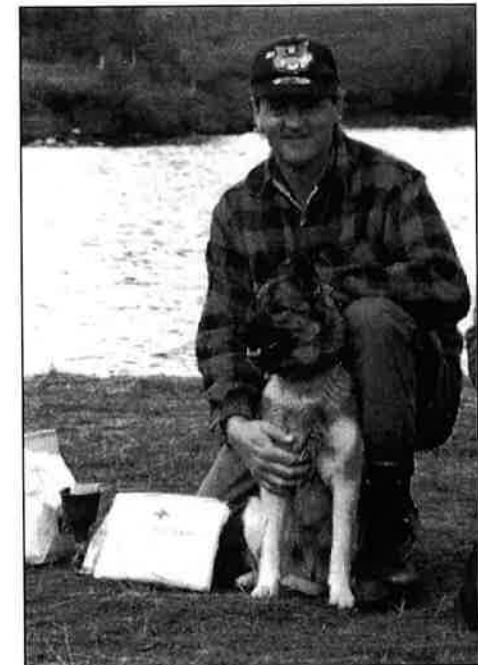
Annet som har skjedd

Som sagt – en heller rolig og begivenhetsløs høst og førjulsvinter. Kanskje med unntak av på utstillingsfronten for enkelte av oss. En "fersking" gikk til og med inn og vant nesten det hun kunne vinne – nemlig Elin Setseng med sin hollandske gjeterhund Mira, som ble BIR-valp. Andre medlemmer jeg yet har vært ut og vist seg fram i år/høst er Lita (Ingeborg) Borseth med sin irske ulvehund Bamse, Sigrid Edvardsen med labrador Bonnie og Stig M. Berg med akita Suki. Det er sikkert andre medlemmer som har vært deltakere i utstillingsringen også – GI LYD FRA DERE!!!

Dessuten har klubben "fått" en Jaktchampion! Bengt Ødegård s grå elghund Raia har erobret denne høythengende tittelen – GRATULERER! Jeg håper å kunne komme med mer om dette i neste NeaHund. Raia ble for øvrig tidlig godkjent ettersøkshund og er både söt og snill, så det er en meget god representant for sin rase. Jeg kan som nabo – i beste "Se og Hør"-stil – røpe at hun har vært på besøk hos en stilig type på Innherad, og forhåpentligvis vil resultatet vise seg en gang ute på nyåret. Lykke til!

Til slutt et lite hjertesukk fra Redaktøren (meg). Jeg trenger hjelp fra dere alle med stoff til bladet. Det blir litt slitsomt å måtte produsere alt selv, og dessuten hadde det vært morsommere å lese selvopplevde eller selvtenkte skriblerier fra dere enn bare plukk som jeg graver fram fra histen og pisten. Det er litt opp til dere medlemmer om NeaHund skal bli et godt medlemsblad også. Og så tar jeg imot bilder, særlig morsomme valpebilder (de må ha god kvalitet for å synes godt i trykken). Dette er et nyttårsønske fra meg!

PS: Det kan også være noe viktig /nyttig dere har funnet i andre publikasjoner, men husk å ha med hvor det kommer fra og hvem som har skrevet det!

Bengt Ødegård og NJCh Raia
(Bilde tatt v/Østerungen etter vellykket blodspor-prøve i 1994)

Fra NKK

Omregistrering av utenlandske hunder

Fra 1. september skal, i henhold til vedtak i Norsk Kennel Klubs Hovedstyre, alle utenlandske hunder i Norge og med eier bosatt i Norge omregistreres til Norsk Kennel Klubs register. Dette gjøres ved at eier sender inn originalt registreringsbevis til oss og vi foretar omregistreringen. Hundens får da et "NKK reg.nr." og det utstedes et "NKK originalt registreringsbevis". Registreringsbeviset sendes eier i oppkav.

Nytt fra 1. september er at dette også gjelder hunder registrert i et av de andre nordiske land (Sverige, Finland, Danmark og Island). Hunder fra disse landene har fram til nå ikke blitt omregistrert, men benyttet sitt opprinnelige reg.nr. og registreringsbevis, mens det fra alle andre land alltid har blitt foretatt omregistrering.

For hunder fra de andre nordiske land gjelder kravet ikke med tilbakevirkende kraft. Med dette menes at dersom hunden tidligere har deltatt på offisielle terminfestede arrangementer i Norge (med norsk eier) – dvs utstillinger, prøver, tester, HD-fotografert osv – kreves ikke omregistrering.

Omregistrering kan selvfølgelig foretas dersom eier ønsker det og ved at originalt registreringsbevis sendes Norsk Kennel Klub med ønske om omregistrering.

Vi gjør dog spesielt oppmerksom på at dersom hunden opprinnelig ble ID-merket i Sverige og denne ID-merkingen deretter ble registrert i Norge, gjelder ikke dette som en "første kontakt" (ved utført allerede før innførsel til Norge).

For hunder som etter 1. september 1998 har en første "kontakt" med Norsk Kennel Klub (dvs deltar på offisielle arrangementer – uansett arrangør osv) skal omregistrering foretas. Dette gjøres ved at eier sender Norsk Kennel Klub originalt registreringsbevis enten før eller sammen med en påmelding (eller andre aktuelle dokumenter som registreringsanmeldelse på valpekull, HD-dokumenter ved fotografering osv). NKK foretar omregistrering og nytt registreringsbevis sendes eier i oppkav (eventuelt sammen med andre papirer) i retur.

Dersom omregistrering skjer i forbindelse med avgift av valpekull, HD-fotografering osv, vil avgift bli innkrevd sammen med f.eks. registreringsavgiften og i samme oppkavssending.

Dersom omregistrering foretas ved HD-avlesing, vil det fortsatt ikke bli krevd avgift for avle sing dersom hunden ikke er fri for HD, men registreringsbeviset sendes sammen med avlesingsraprene i oppkav med den da aktuelle avgift.

Eier av hund innført fra de andre nordiske land får med dette sammen rettigheter og samme oppfølging som dagens "NKK-registrerte". Dette medfører at ved bruk i avl kreves eiers underskrift, eventuelt disposisjonserklæring. Eier av hund er den som står oppført på registreringsbeviset fra hundens hjemland som eier. I tilfelle annen enn den på registreringsbeviset

oppgitte eier skal registreres som eier, må eierskifteblankett utfylles, underskrives og vedlegges.

I tilfelle det på registreringsbeviset ikke er oppgitt eier, betraktes registreringsbeviset som et ihendehverdokument. Dette medfører at innehaver må oppfattes som eier av hunden og vedkommende blir da registrert som eier og forbli dette helt til medfører.

I en overgangsperiode kan en del hunder bli påmeldt og delta på offisielle arrangementer med andre arrangører enn NKK. Påmeldingen har skal godtas, men arrangør må informere eier om de nye regler, slik at forholdet blir brakt i orden snarest mulig. Oppnådde resultater kan ikke benyttes i noen sammenheng før omregistrering er foretatt. Dette forhold vil bli fulgt opp av NKK, slik at det ikke vil medføre noe ekstraarbeid for arrangør.

Etter omregistrering skal det nye registreringsnummeret benyttes i enhver sammenheng – også ved deltakelse på utstillinger/prøver osv i utlandet, inkludert i hundens opprinnelige hjemland.

Prisen for omregistrering er den samme som for ordinær registrering i NKKs register. Pr 1/9 1998 er den **kr 240,-** pr hund.

Vi vil for ordens skyld også informere om at de nye krav er vanlig i alle andre land, slik at vi er av de siste til å kreve en slik omregistrering.

Omregistreringen gir oss en konkret eier med navn og adresse med de fordeler vi har av det, men kanskje mest en fordel for eier ved at vi nå kan følge opp og ivareta vedkommendes interesser ved bruk av hunder i avl osv og da med krav om registrert eiers underskrift.

Kort repetert skal altså fra 1. september:

1. Alle hunder fra andre nordiske land omregistreres til NKKs register og få utstedet et originalt "NKK-registreringsbevis". Unntatt fra dette er de hunder som før denne dato har hatt en første kontakt med NKK – dvs deltatt på utstillinger, prøver osv i Norge, HD/AA-fotografert og benyttet i avl.
2. Hunder som før 1. september har vært i "kontakt" med NKK på ett av de områder nevnt i pkt 1 må ikke omregistreres, men kan det dersom eier ønsker.
3. For hunder fra alle andre land er det ikke gjort endringer i reglene (disse skal fortsatt omregistreres).

Vennlig hilsen Norsk Kennel Klub
Ole-Arild Fosmo
Generalsekretær

Mine dager med lampeskjerm

- av Momo (med litt hjelp av matmor Wenche) -

Jeg er innvandrer, jeg. Fra Sverige. Jeg er jente og svart og hvit. Nesten 8 måneder og akkurat passe stor – som ”Mauren” av Inger Hagerup:

Liten?

Jeg?

Langt ifra.

Jeg er akkurat stor nok.

Fyller meg selv helt
på langs og på tvers
fra øverst til nederst.

Er du større enn deg selv
kanskje?

Mora og faren min er cocker spanieler, men sjef og matmor sier jeg ser mer ut som en liten afghaner. Jeg vet ikke hva afghaner er, men den er sikkert veldig hårete, siden jeg ligner på den.

Jeg heter Momo, men matmor kaller meg Kaos noen ganger – særlig nå i det siste. Jeg har noen navn til, ettersom. Når vi er ute og jeg får løpe uten bånd, heter jeg Speedy Gonzales. Jeg kjenner verken Kaos eller han Speedy'en, men det er sikkert greie typer, siden de ligner på meg.

Livet mitt er en lek. Eller var, fram til en viss onsdag i november. Da fant matmor lus i pelsen min. Uhørt!! De frekke fantene hadde flyttet inn uten en gang å spørre om lov. Og så jeg som bader både titt og ofte. (De påstår det er helt nødvendig når jeg har hilst på all

søla vi har gått forbi på tur.) Jeg har slett ikke noe imot å både jeg, altså. Det er jo også vann, og såpa smaker ganske interessant.

Men så var det leieboerne mine, da. Siden min familie teller tre hunder til – gammeltante Lita som ligner på meg, gammeltante Tani og yndlingstantevenninne Suki som begge er akitaer, - måtte alle til pers. Lusa var på Lita, og Henne bruker jeg som hodepute om natta. Men for sikkerhets skyld måtte alle gjennom lusekur. Det luktet følt, men ondt skal ondt fordrive, sier matmor.

En stund før luseoppdagelsen hadde det dukket opp en ”dupperditt” i lysken min. Folket mitt syntes den lignet en blubbete føflekk. Samme for meg, så lenge den ikke var til bry (slik som lusa!!!). En uke etter lusebad nr 1 dro vi til dyredoktoren for å vise fram blubbeduppetten. Den vokste nemlig litt smått om sen, og matmor liker ikke slik som hun ikke vet hva er. Doktoren sa det var en svulst. Ikke vet jeg hva det er, men det ser antagelig ut som den jeg hadde. Den må bort, sa han, og det var matmor enig i. Ingen spurte meg! De bare stakk og barberte (det lugget som bare fy). Det var kort prosess og fem sting. Som altså resulterte i at jeg måtte gå rundt med lampeskjerm rundt hodet. Lite festlig!!

De to første dagene torde jeg ikke

røre meg – nesten. Hver gang jeg gjorde det, dunket jeg inn i noe. Så det var best å sitte stille. Matmor påsto at nå fikk jeg lære å kjede meg.

Jeg tenkte mye i de dagene. Planla hva jeg skulle gjøre når skjermen var av. Det var da jeg ble ”Kaos”. Hodet ble så lett og jeg kunne være alle steder. Da ”Speedet” jeg litt ekstra når vi var ute på tur.

Etter noen dager ble jeg vant til livet med lampeskjerm. Jeg ble ekspert i å gå slalom mellom møblene uten å kakke borti. Men tilværelsen var fremdeles ganske ugrei. Såret klødde og hodet klødde (det ble varmt inni kragen) og jeg kom ikke bort til noen av de morsomme stedene. Ikke fikk jeg brukt labben når jeg skulle ta meg ei vedskie mot kjedsomheten, heller.

Men jeg oppdaget noe jeg ikke hadde sett før. På stua var det ei rift i gulvbelegget. Den fikk jeg gjort noe med selv med skjerm over hodet. Nå er rifta borte – nå er det et hull i stedet. Mye penere!

Nede i sokkelen var det også et nesten usynlig, lite sår i gulvet. Jeg er sikker på at gulvet mye heller vil ha et hull å lufte seg gjennom. Det var ikke de to bente sjefene i familien enige i, men da var det for sent. Man får utnytte de mulighetene som byr seg, mener nå jeg. Selv med lampeskjerm over hodet.

Dyredoktoren hadde sagt at stingene skulle bort etter 10 dager. Det passet bedre for matmor den 11. dagen, men jeg hadde fått nok. I et ubevoktet, krageløst øyeblikk fikk jeg nappet ut to av

de stikkende trådene. Jeg kunne tatt resten og jeg, så hadde vi spart oss turen til doktoren, men matmor var uenig. Jeg fikk nå i alle fall ordnet det slik at resultatet ikke blir noe prydssøm-verk. Noen arr må man ha slik at det vises at man har levd. Det sier matmor, men jeg vet ikke om hun mener lysken min. Uansett må jeg leke lampefot til ruren etter mitt eget framstøt har falt av. Det er like greit – jeg har liksom vent meg til skjermen. Og så er det ganske morsomt å veive rundt og lage blåmerker på leggene til de toteintete i flokken.

Vi er færre dyr i huset igjen, nå. Lusene måtte ”bite i gresset”, sier folkene mine. Jeg vet ikke hvor de gjør det, for ute er det snø. Det er mulig de mener de evige gressmarker – eller er det jaktmarker det heter? Samme det, her i huset savner vi dem ikke!

Hilsen Momo

(Tomboy's Sweet Simone)

“Livet er herlig, dere – særlig når man ennu ikke vet noe om lus og lampeskjermer!”
Momo i ubekymret babylek, juli 1998.

Hårvfall

- Av Dr.med.vet. Heinz A. Muller. Sakset fra "Snögg-posten" nr. 1/97. -

Hårene er hundens pryd, når vi ser bort fra de forskjellige nakenhundrasene, som likevel bare viser sin nakne hud! Samlingen av hår danner pelsen, som sammen med huden utgjør et livsviktig organ, og når den er uskadd bidrar den til hundens velvære og sunnhet.

1. Psykologisk hårtap

Et hår er gjenstand for en aldringsprosess som har forskjellig varighet alt etter hårtypen. Det finnes hår som, etter at det er vokst ut til sin fulle lengde, bevarer sin sunnhet livet ut. Andre hårtyper derimot har bare en begrenset tidsmessig funksjon å fylle, før den dør og falles av. Til denne kategorien hører fremfor alt ullhårene hvis oppgave er å beskytte kroppen mot varmetap og gjøre vinterdrakten til en tykk pels. Om våren, når utemperaturen stiger, har ullhårene gjort jobben sin. De faller av. Denne sykliske prosessen, som er tilpasset våre årstider, er stort sett blitt brakt ut av balanse for hundene våre. Det skyldes våre (sterkt) oppvarmede boliger, der våre tobente venner lever til daglig.

Alt tatt i betraktning trenger de ikke lenger noen vinterpels. Likevel vokser ullhårene. Imidlertid – ennå ikke utvokst – felles de raskt eller de fortsetter

å vokse i utide (for eksempel om våren) for så på nytt å falle av til sommeren. Følgelig finnes det ikke noe egentlig pelsskifte mer. Hunder røyter mer eller mindre året rundt.

Selvsagt finnes det rasespesifikke forskjeller. For eksempel røyter pudler og kerry blue-terriere praktisk talt ikke, fordi de ikke har ullhår, og fordi kroppshårene vokser videre livet ut. Dette motvirker vi med (moteriktig) klipp hver annen eller fjerde uke.

Det er fremfor alt de hundene med dobbel pels, hvis hårvekst fremdeles er relativt opprinnelig, som gjennom hårskifte året rundt skaper problemer. Til denne gruppen hører ved siden av schäferhunden og dennes slektninger også gjeterhundene og selvsagt praktisk talt samtlige bastarder. Det er derfor disse som på grunn av sin vedvarende røyting kan bringe eieren til fortvilelse.

Skjønt mange hundeeiere igjen og igjen mener å ane et syklig fenomen, så er det en absolutt naturlig og sunn hudereaksjon, som ikke lar seg påvirke av medisin. Det er imidlertid viktig at de døde hårene fjernes så raskt som mulig, da denne hårfiltene ellers vil danne et ideelt grunnlag for utvikling av lopper. Dessuten er de med på å skape hudirritasjoner, fordi hunden starter med en voldsom kløing for å bli kvitt hårene.

Resultatet er at klørne skader huden og åpner for bakterier som kan lage verende sår. Det oppstår såkalte sommer- eller væskende eksem, som kan ødelegge store deler av overflatehuden.

Det å gre bort de døde ullhårene helst etter et sjampobad, hører derfor med til den kroppspleie som hundeeieren må påta seg. Og det flere ganger i året.

2. Syklig hårvfall

Det ville spreng alle rammer om vi her skulle gå inn på alle de årsaker som kan føre til syklig hårvfall. Sely for en erfaren dyrlege er de ofte ikke til å oppdage på stående fot. Alt for mange faktorer og moderne innvirkninger spiller en rolle. For å kunne ta en avgjørelse er det fremfor alt av viktighet om selve huden er skadet eller om hårvallet bare opptrer uten synlige forandringer i huden. Dessuten spiller ernæringen en like stor rolle som mistanken om all verdens parasitter og mye, mye annet.

Her må det derfor være tillatt bare å peke summarisk på de viktigste årsakene til et hårvfall, vise fenomenets kompleksitet slik det opptrer i dag. Det kan kanskje bidra til å vise overfor eieren hvor sterkt dyrlegen er avhengig av et aktivt samarbeid med hundeeieren, hvis tålmodighet ofte kan bli stilt på en hard prøve.

Det kan være snakk om følgende årsaker:

- gal oppdrettsinnsats – dvs medfødte defekter hundlidelser som skyldes ernæringsmessige forhold medfødte hudallergier, som kan opptre som kontaktallergier (tepper, rengjøringsmidler) eller som en følge av sjampoer eller luftrensere
- hudparasitter (husstøvmidd, lopper, høstgressmidd osv)
- indremedisinske betingede lidelser, for eksempel forstyrrelse av hormonbalansen
- hudirritasjon, som også kan oppstå ved en lett solforbrenning
- spesielle infeksjoner, for eksempel soppinfeksjoner

Hårvfall er altså ikke en egen sykdom, men alltid et resultat av de forskjellige årsaker. Ofte skyldes hårvallet flere årsaker samtidig, noe som gjør det enda vanskeligere å stille den nøyaktige diagnosen.

Ved vurdering av et tilfelle av hårvfall er det viktig for dyrlegen å kunne gå ut fra et det ikke kan bli snakk om verken en eller annen hudparasitt eller løse ullhår. Også her er det hundeeieren som har ansvaret.

Valper høyt og lavt

"Bare ikke finn på noe tull – jeg ser deg nok!"

*Bonnie sitter i sekken og har full oversikt.
Desember 1996.*

"Blir det snart noe mat for en utsultet stakkars eller må jeg forsyne meg selv?"

*Momo har gått sitt første spor og er skrekkelig sulten.
Juni 1998.*

Sagt om hunden

Den kjærligste skapning i verden er en våt hund.

Ambrose Bierce

Valper er naturens botemiddel for følelsen av ikke å være elsket - pluss mange andre av livets plager.

Richard Allan Palm

*Påsken 1997 – den værste imanns minne.
Værfast i telt på fjellet.
Bonnie mistiker det sterkt!*

Blir årets vinter like snørik som den i 1997?

Kynologiske uttrykk

- Sakset fra «Akita Nytt» nr. 49 - 92 (del II) -

Det kan tidvis være vanskelig å forstå fag-uttrykkene i de utenlandske utstillingskritikkene. Vi bringer derfor her de vanligste uttrykkene, på norsk, svensk, finsk, finsk, tysk og engelsk.

Andre uttrykk

Norsk	Svensk	Finsk	Tysk	Engelsk
type	typ	tyyppi	Typus, Typ	type
maskulin	maskulin	urosmainen	rüdenhaft	masculine
feminin	feminin	narttumainen	feminin	feminine
størrelse	størlek	koko	Grösse	size
høide	höjd	korkeus	Höhe	height
uttrykk	uttryck	ilme	Ausdruck	expression
hode	huvud	pää	Kopf	head
eplehode	äppelhuvud	omenapää	Apfelkopf	apple head
rynker	rynkor	ryptyt, poimut	Falten	wrinkles
tenner	tänder	hampaat	Zähne	teeth
saksebitt	saxbett	leikkaava purenta	Scherengebiss	scissors bite
overbitt	överbett	yläpurenta	Über/Vorbeisser	overshot bite
underbitt	underbett	alapurenta	Unter/Hinterbeisser	undershot bite
oppstående øre	ståndøra	pystykorra	Steohr	prick ear
hengeøre	hängöra	riippuva korva	Hängeohr	drop ear
svai rygg	sänkt rugg	notkoselkä	Senkrücken	swayback
karprygg	karprygg	karpinselkä	Karpfenrücke	roach back
høfte	høft	lonkko	Hüfte	hip
kropp	kropp	runko	Körper	body
kroppsbygning	kroppsbyggnad	ruumiirakenne	Konstitution	conformation
ribben	revben	kylkiluut	Ribben	ribs
framben	framben	eturaaja	Vorderbein	foreleg
bakben	bakben	takaraaja	Hinterbein	hind leg
kuhaset	kohasig	pihtikintut	kuhhessig	cow-hocked
vinkling	vinkling	kulmaukset	Winklungen	angulation
labb, poter	tass	tassu, käpälä	Pfote	paw, foot
løse poter	lösa tassar	löysät tassut	lose Pfoten	splay foot
kattefot	kattfot	kissankäpälä	Katzenpfoten	cat-foot
pels	päls	karvapeite	Fell	coat

korthåret	korthårig	lyhykarvainen	kurzhaarig	short coated
langhåret	långhårig	pitkäkarvainen	langhaarig	long coated
kneledd	knäled	polvinivel	Kniegelenk	stifle pastern
maske	mask	maski	Maske	mask
tegning	teckning	merkit	Abzeichen	marking
bevegelser	rörelser	liikunta	Bewegungen	movements, action
passgang	passgång	peitsaus	Passgang	pace
avlshanne	avlshund	siitosuros	Zucht/Deckrüde	stud dog
far	fader	isä	Vater	sire
avlstispe	avelstik	siitosnarttu	Zuchthündin	brood bitch
mor	moder	emä	Mutter	dam
rette (vinkler)	raka	suorat	gerade	straight
jakthund	jakthund	metsästyskoira	Jagdhund	hunting dog
brukskund	brukskund	palveluskoira	Gebrauchshund	working dog
rase	ras	rotu	Rasse	breed
oppdretter	uppfödare	kasvattaja	Züchter	breeder
valp	valp	pentu	Welpe	puppy
hund, bikkje	hund, jycke	koira	hund	dog
trekkhund	draghund	-	-	sled dog

POLARIS

Importør for Norge:
KELLOX
Tel: 64 94 50 00

Se den hos oss:

Gode tilbud på snøscooter, ATV. og utstyr.
Stikk innom for en uforpliktende prat.

MOTOR & FRITID

7580 Selbu

Telefon/telefax: 73 81 76 44. Mobil: 94 65 51 23

Koppelet, et hinder i dramaet

- Sakset fra boka «Innkalling er så mycket mera» av Memea Mohlin -
Ill. Memea Molin. Del 9

Lederskap = forholdet mellom deg og hunden.

Er du oppmerksom på hvor mye du kommuniserer og påvirker hunden din gjennom koppelet? Tenk deg at du får som oppgave å gå fram og hilse på en venn. Men vennen din er for en gangs skyld i pentøyet og vil derfor ikke hilse på hunden din. Klarer du å hilse, å ta personen i hånden og samtidig forhindre at hunden din også hilser, uten at du drar i koppelet?

Den andre oppgaven kan være å passere en annen hund som glad inviterer til lek. Men ettersom din hund nettopp har vært syk vil du ikke at den skal hilse på andre hunder. Klarer du å gå forbi den andre hunden uten å behøve å dra i koppelet til din egen?

Den tredje øvelsen har du kanskje allerede prøvd: Å gå forbi en skål med noe interessant.

Jeg bruker gjerne ovenstående tre øvelser på kursene mine. Det er da jeg ser hvor instinktivt vi bruker koppelet. Til tross for at hundeeierne har formningen: "Hva du enn gjør, ikke bruk koppelet" ringende i ørene – hva gjør de? Jo, hånden som de holder koppelet i rykker på et eller annet vis automatisk tilbake så fort hunden gjør et forsøk på å nærme seg skålen. Rett etter at de

har rykket sier de "Nei!" til hunden. Og da, først da kommer de på at de allerede har rykket i koppelet.

Kopplerykket synes for mange å være en automatisk handling. Det går så fort og lett å gjøre armbevegelsen. Å åpne munnen og si noe til hunden synes å kreve mer åndsnærvarsel og energi. Dersom vi er så lite oppmerksomme på at vi bruker koppelet, hvor drillet er ikke da våre hunder i å følge koppelet i stedet for stemmen vår? Dermed er det kanskje ikke så merkelig at stemmen har mistet sin funksjon for mange hunder.

For hver gang du drar i koppelet i stedet for å kommunisere med stemme og/eller kroppsspråket, "knytter" du deg og din hund stadig fastere til koppelet. Ha i stedet samme holdning til koppelet som linedanseren har til sin sikkerhetsline/nett. La koppelet være en sikkerhet mot at hunden ikke skal kunne storme over gaten etter en katt eller lignende. Men akkurat som linedanseren kun anvender sin sikkerhetsline i nødsfall, skal du bare bruke koppelet i lignende situasjoner. Ikke bruk koppelet! Behandle hunden som om den var løs. Skal du forandre marsjretning så påkall hundens oppmerksomhet med ord og gester og

snu deretter. Ikke slurv unna ved å dra i koppelet når du vil hunden noe. Det er lettint akkurat da, men en skikkelig sinking dersom du ønsker å få en god og funksjonell kontakt med hunden.

Slakt eller stram

Enten drar hunden i koppelet eller så henger koppelet i en slak bue. Ikke la det være noen andre alternativ. Ikke godta at hunden drar bare lite grann. Hvordan skal hunden kunne vite hvor mye "dra bare litt" er? Husker du selv hva det er fra dag til dag? Er ikke risiko stor for at du aksepterer at hunden trekker mer de dagene du er i godt humør, og at toleransen din synker når du har en dårlig dag? Gjør det enkelt for dere begge. Dersom koppelet er strekt betyr det at hunden drar i koppelet uansett om det er hardt eller ei. Dermed gjør du det faktisk lettere for hunden ettersom du behandler trekkingen konsekvent. Vokt deg for å være tolerant. Viser du overbærenhet en gang, kommer hunden straks til å teste deg for å se om det lykkes neste gang også.

En katt for av gårde, en fremmed hund dukket opp, noe skremte hunden. Nei, selv om hunden reagerer sterkt overfor noe finnes det fremdeles ikke noen grunn for at den skal begynne å trekke og dra. Ingen sinnsstemning blir bedre eller roligere om hunden drar i koppelet. Krev av hunden at den tar kontakt med deg i stedet, for det er alltid du som skal av-

gjøre hvordan en situasjon skal håndteres.

Selvfølgelig skal hunden få lov til å snuse både her og der, men det er ikke meningen at skulderen din skal gå ut av ledd. Hvor mye snusing du tillater og hvor lang tid den skal bruke, er vel en smakssak. En mulighet er at hunden får lov til å snuse og tisse i koppelets lengde, men uten at føreren trenger å stoppe eller koppelet bli stramt. Og så all denne hannahundskvettingen! Du kan faktisk nekte hunden dette dersom du vil. Vær oppmerksom på at det ikke finnes noen grunn til skvuttingen (markering av revir) flere hundre meter hjemmefra. (I naturen er det dessuten de som står høyest i rang og ikke de nede på stigen som har denne oppgaven).

Lær hunden din å ikke dra

Det finnes mange måter å lære hunden at den ikke får trekke i båndet. Prøv som alltid å gjøre treningen lett for hunden i starten. Legg spaserturen til steder der det ikke går så mange andre hunder. Dermed finnes det ikke fult så mange duftkilder som hunden mener den må sjekke. Ettersom hunden blir stadig flinkere til å gå med slakt hengende koppel, kan du vende tilbake til den vanlige turutten.

Å rykke i koppelet bruker sjeldent å ha noen stor effekt. Enten ensrer ikke hunden at føreren rykker, den rygger riktig nok et skritt bakover, men fortsetter deretter ufortrødent videre. Andre hunder merker helt klart rykket, men de husker det bare i to sekunder, siden trekker de

videre. Det finnes mange hunder som har diverse problemer med ryggen. Årsakene kan sikkert diskuteres, men det går ikke an å se bort fra at kraftige koppelrykk kan være en av dem.

Dersom du har en hund av større eller sterkere modell, er det direkte dumt å prøve å oppdra dem ved å rykke i koppelet. Når du drar og rykker i båndet demonstrerer du for hunden hvor svak du er i sammenligning med den. Og antagelig er det slik at hunden orker å dra mye mer enn det du orker å rykke den tilbake. Ikke gi hunden sjansen til å oppdage hvor mye sterkere den er enn du. En stor hund føler smerte like mye som en mye mindre. Klyp den store hunden i skinnet, unngå styrkeprøver der risikoen for at du selv taper er stor.

Klyp

Et alternativ til å rykke i hundens koppel kan være å si "Nei" og straks etter klype hunden i skinnet bak. Klyp til så hardt at hunden overrasket snur seg. Ros den for at den tar kontakt med deg, og gå videre. Så fort hunden igjen begynner å dra gjentar du "Nei" og klyper.

For at du skal kunne nå ned til hundens rumpe uten å først behøve å korte inn koppelet, sørger du for at båndet ikke er mer enn passe langt. Klypet i rumpen skal være så ubehagelig at hunden passer seg for å få et nyt.

Skulle hunden gjøre bare den minste antydning til å nappe etter hånden din, skal du ikke dra unna hånden, men holde fast og markere meget tydelig for den at du ikke aksepterer

noe slikt. Skulle du derimot hurtig dra unna hånden din, bekrefter du for hunden at glefsing er en fremgangsrik måte å bli kvitt den klypende hånden på. For hver gang hunden lykkes blir den mer selvsikker i sin handlemåte med den farren at hunden en dag ikke bare napper etter hånden din, men til og med biter.

Den omstendelige metoden

En gang i tiden måtte jeg ta hånd om et ordentlig "trekkdyr". Til tross for ungdom og god helse hadde jeg vondt i skulderen allerede etter den andre spassuren. Derfor bestemte jeg meg for at det var den siste gangen jeg skulle tillate denne hunden å dra på meg. Neste gang han prøvde å dra ble min reaksjon å si "Nei, kom hit" fulgt av at jeg ganske bryskt halte inn hunden med koppelet hjelpt, rundt bak meg og fram til min venstre side. Dette gjentok seg mange, mange, mange ganger under de påfølgende turer. Snart hadde hunden lært seg at "Nei, kom hit" ble fulgt av en ganske ubehagelig "rundt-haling". Derfor begynte hunden å komme meg i forkjøpet og selv springe rundt og sette seg på min venstre side.

Selvfølgelig gjorde han en del forsøk på bare å stoppe opp i starten, eller rygge inn til min venstre side. Slik juks ble imidlertid ikke godtatt, han skulle løpe rundt meg. For min del ble korrigeringene av hundens trekking meget enkel. Jeg sa ganske enkelt bare "Nei, kom hit", hvorpå hunden forlot sin posisjon foran meg og i stedet raskt løp rundt til

min venstre side. For hundens del ble prosedyren meget omstendelig og vanskelig. Dersom den fikk noe spennende i nesen og glemte seg og trakk i båndet, ble resultatet som sagt at jeg sa "Nei, kom hit", hvorpå hunden måtte slippe den spennende duften, snu ryggen til den for i stedet å løpe rundt meg. Med den risikoen at vi hadde passert luktilden før han hadde rukket rundt.

Nettopp det at det var så omstendelig for hunden tror jeg var grunnen til at metoden var så effektiv. Det var ikke noe arbeidskrevende for meg så jeg unndro meg ikke fra å reagere hver gang hunden dro. For hunden var metoden desto mer besværlig og av den grunn prøvde den virkelig å ikke dra i koppelet. Det tok nemlig ikke mer enn to uker å få denne hunden på 1,5 år å slutte helt med å dra i båndet uansett situasjon.

Metoden viste seg å ha ende en fordel. Omtalte hund viste seg også å kunne hisse seg opp overfor møtende hannhunder når han befant seg i bånd. Hver gang hunden stivnet foran et hundemøte og glemte min eksistens, gjorde jeg han raskt oppmerksom på feilen ved igjen å si "Nei, kom hit". Hundens ble tvunget til å slippe øyekontakten med den møtende hannen og helt formidlig/ynkelig snu ryggen mot den for å løpe rundt meg. Det er vanskelig for en hann å hisse seg opp mot en annen hund dersom han må snu baken til i stedet for å stirre den andre inn i øynene. Det kunne selvfølgelig bli litt "snurrete"

rundt meg noen ganger, men heller det enn 40 kg hund som er opptatt med å gjøre utfall mot en annen hund.

Prøv deg fram med disse metodene og se hvilken som passer best for deg og hunden, eller kanskje en kombinasjon av begge er bedre.

Når det handler om at hunden drar i koppelet, er det framfor alt en ting som avgjør hvordan det hele kommer til å ende. Egenskapen heter stahet. Spørsmålet er hvem av dere to som er mest egen.

Bedre uten koppel

Ikke sjeldent blir den hunden som trekker mye i båndet og ikke adlyder sin fører betydelig mye lydigere og mer oppmerksom uten koppel. Halsbåndet har mange funksjoner.

Det hisser opp hunden, det formidler tydelig førerens spente følelser til hunden, det hindrer hunden i å stikke av og det forteller til og med hunden nøyaktig hvor føreren befinner seg.

På den måten kan koppelet gi hunden feil signaler. Hunden trenger ikke å se bak seg for å se at føreren er der, det kan den kjenne med halsen. Dermed behøver ikke hunden å holde rede på deg, men kan helt uforstyrret hisse seg opp så mye at den til slutt ikke ensjer noe annet enn f.eks. den møtende hunden. Blokkert.

Dersom hunden er løs må føreren være betydelig mer konsentrert og aktiv for å rekke å handle i tide. Det merker hunden.

Vi blir lett litt lat når vi vet at hund-

en er i sikker forvaring ”bak” koppel og halsbånd. Vi merker kanskje ikke like raskt at hunden stivner overfor noe. Først når hunden begynner å jage seg opp reagerer vi og da gjør vi det ved å dra eller rykke hunden bakover ved hjelp av koppelet. I den situasjonen hisser halsbåndet ytterligere den allerede oppjagede hunden.

Gjør det til en vane at hunden aldri får koncentrere seg så mye om noe at den ikke har ”et øre” til overs for

deg. Sier du noe skal den i det minste vende et øre bakover slik at den hører deg. Selvfølgelig er det enda bedre om hunden snur hoder og ser på deg, dvs tar kontakt med deg. Får du ingen reaksjon fra hunden, skal du straks gå mer håndgripelig til verks og vise den at du ikke må ignoreres. Nekter du hunden å ”glemme seg bort” i noe den ser, slipper du også alt bråket som denne oppførelsen fører til.

Selbu Nett

www.selbunett.no

Selbu DataSats / Selbu IT-senter
Tlf. 73 81 75 47 - mobil 926 03 856 - faks 73 81 77 85

Konsulentoppdrag
Produksjon
Opplæring
Internett
Salg

**Rimelig hundeforsikring i GJENSIDIGE
Ta kontakt med oss**

 GJENSIDIGE
Sør-Trøndelag

7580 Selbu, tlf.: 73 81 79 00

Vi forhandler hundeutstyr og

HUNDEFÖR
LONE STAR[®]
HUBBARD

BlomsterBua
7580 Selbu

Resultatbørs

Utstillingsresultater

Rissa og Leksvik Hundeklubb, 22.03.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund)
BIR valp (6 – 9 mnd.) – 2. BIG

Ingeborg Borseth

NKK Trondheim, 27.06.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund)
1.JK – 2.JKK – HP – 4.VK

Ingeborg Borseth

Norsk Myndehundklubb, 28.06.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund)
1.JK – 2.JKK – HP – 2.VK – CK – 3.BHK

Ingeborg Borseth

Nordmøre Brukshundklubb, 22.08.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund)
1.JK – 2.JKK – HP – 1.VK

Ingeborg Borseth

Romsdal Hundeklubb, 23.08.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund)
1.JK – 1.JKK – HP – 3.VK

Ingeborg Borseth

Trondheim Hundefestival, 29.08.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund)
1.JK – 2.JKK – HP – res.VK

Ingeborg Borseth

Trondheim Selskapshundklubb, 30.08.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund)
1.JK – 2.JKK – HP – res.VK

Ingeborg Borseth

*Norsk Retrieverklubb avd. Sør-Trøndelag, Trondheim 03.10.98
(uoffisiell)*

Bonnie (labrador retriever)
1.AK – 2.VK – HP – 4.BHK

Sigrid Edvardsen

Utstillingsresultater, fortsettelse

Trondheim Trekk- og Brukshundklubb, 17.-18.10.98

Draugens Netto (Mira) (hollandsk gjeterhund) Elin Setseng
BIR valp (4 – 6 mnd)

Insetlias Bamse (irsk ulvehund) Ingeborg Borseth

1.JK – 1.JKK – HP – 1.VK – CERT – 2.BHK

Suki-Suki Itamu-Go (akita inu) Stig M. Berg/Wenche Krogstad
1.AUK – 2.AUKK – HP – 2.VK

Orkdal Hundeklubb, 15.11.98

Insetlias Bamse (irsk ulvehund) Ingeborg Borseth
1.AUK – 2.AUKK – HP – 4.VK

NKK Vikingeskipet

Insetlias Bamse (irsk ulvehund) Ingeborg Borseth
1.AUK – 3.AUKK

Klubbmatriell

Overtreksdress m/klubbmerke på ryggen,
vindtett m/frottéfor, todelt, str. S, M, L, XL
farge: burgunder/grønn/marineblå, ensf. bukse

kr. 600,-

Collegegenser m/klubbmerke foran,
farge: mørk rød, str. M, L, XL

kr. 75,-

Klubbmerke, stoff

kr. 20,-

Klubbmerke, klister

kr. 10,-

Flatvevd vebb-bånd (*til seletøy/halsbånd*)
farge: svart, pr. meter

kr. 15,-

Wenche

B

***POSITIVE
fritidstiltak
fortjener
støtte . . .***

Vi gjør det med glede . . .

**SELBU
SPAREBANK**